

[Bækgaard.]

Ja, ja, jeg ved godt, at det er frivilligt i første omgang med det 10. skoleår, men der er jo sørgelige erfaringer for, at frivilligheden går fløjten, når de økonomiske forhold spiller ind.

Lad mig minde om den oplysning, det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen gav i det høje ting i sidste uge: at 15 frie realskoler i den sidste tid er ophørt med at eksistere. Gennemføres dette lovforslag, vil det samme blive tilfældet med en lang række af vore frie ungdoms- og efterskoler, skoler, som efter vor formening i det halve års tid, de har eleverne, giver dem langt mere kundskab og udvikling end både det 8., det 9. og det 10. skoleår.

At børnene er vel udrustede til at tage livets tildragelser, som de nu engang kommer, afhænger som sagt ikke alene af, at det teoretiske er i orden, men lige så meget af, at den praktiske sans bliver udviklet. Alene det, at eleverne på disse frie skoler lærer at være deres egen oppasser og at indrette sig under et reglement, som afviger fra det, de kom fra, er af den allerstørste betydning.

Nej, i stedet for at fremsætte dette lovforslag burde den højtærede minister have gjort udvej for, at mange flere elever kom på de skoler, jeg her har omtalt, end tilfældet er.

I forbindelse med — som det hedder i bemærkningerne til lovforslaget — „forsøgs-mæssig indførelse af børnehaveklasse“ redegjorde det ærede medlem hr. K. B. Andersen udførligt for tilfældet med Esbjerg. Der er et godt gammelt jysk ord, der siger: Esbjerg ligger vesten for lov og ret. Skal vi ikke hellere lade den blive ved med det?

I samme forbindelse oplyser en lærer ved en stor skole i hovedstadsområdet, at han og hans kolleger aldrig har tænkt på, at børnene i 1. klasse havde haft godt af at blive forberedt før skoletiden — tværtimod. Lad dog børnene være børn i den alder. Skal de forberedes her, bliver det næste vel, at de skal forberedes til vuggestuer.

Endelig skal jeg vedrørende forslaget om at forandre navnet „særklasser“ til „specialklasser“ kun henvise til det, jeg tidligere har sagt: at ligeegyldigt hvilken benævnelse der bruges, er det et område, hvor der i misforstået omsorgsfuldhed er gjort flere elever sære, end der i virkeligheden er.

En lærer fortalte mig, at en af hans elever fra 1. klasse, som han opfattede som lige så velbegavet på alle områder som de øvrige elever, var fuldstændig ukendelig, mut og tvær, da han senere på ny stiftede bekendtskab med ham i en særklasse.

Endvidere kan jeg oplyse, at en skole, som en overgang var oppe på 3 særklasser, i år afvikler den sidste, idet lærerne dér er enige om, at det var en stor fejltagelse med disse pariaklasser. Jeg har også hørt, at den lærer, der i sin tid opfandt denne form for undervisning, offentligt har udtalt sig i lignende retning, men det kan den højtærede minister måske oplyse os noget om.

Jeg håber, at jeg med det, jeg her har sagt, tydeligt har motiveret mit partis stilling til dette overflødige lovforslag.

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg takker de ærede ordførere, der har kunnet give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Og så vil jeg gerne understrege — hvad det ærede medlem hr. K. B. Andersen var inde på og stærkt understregede — at der jo ikke med det foreliggende lovforslag er tale om forslag til en strukturændring. Det, der foreligger, er et forslag, der tager sigte på at videreføre og udbygge skoleloven af 1958, føre den à jour på områder, hvor ændringer er nødvendige.

De ærede ordførere har alle været inde på de ydre vanskeligheder, vi har i dag, og jeg skal da ikke lægge skjul på, at jeg har haft betænkeligheder i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget. Jeg er glad for at høre, at man stort set forstår de motiver, der har gjort det nødvendigt nu, at disse forslag til ændringer i skoleloven fremsættes. Når det siges — og det var flere af de ærede ordførere inde på — at vi er startet for tidligt med alt det nye, vil jeg gerne minde om, at skoleloven af 1958 jo er trådt i kraft etapevis. Først fra august 1961 blev 8. skoleår obligatorisk for kommunerne, altså 3 år efter lovens vedtagelse. Men længe før 1961 gik kommunerne i gang med at etablere disse 8. klasser; det gælder i øvrigt også 9. klasserne. Det er altså behovet udefra, der med stor kraft har slået igennem.

Nu hørte jeg det ærede medlem hr. Bækgaard karakterisere den indsats, der